

VÁLASZADÓ

2014/8. AUGUSZTUS

Új számlázási szabályok

Több jogviszony, kevesebb járulék?

Reklámadó: senki nem dőlhet hátra

Üzleti ajándék elszámolása

Kérdések és válaszok

8

Kedves Olvasó!

Június végén életbe lépett a Nemzetgazdasági Minisztérium legújabb számlarendelete. A jogszabály egyik jelentős újítása, hogy a vállalkozások által használt számlázó programok nevét is be kell jelenteni az adóhatóságnak, online számlázó rendszer esetén a szolgáltatást nyújtó nevét, adószámát, az igénybe vétel időpontját is fel kell tüntetni.

Az idén március közepén életbe lépett új Polgári törvénykönyv még mindig számos újdonsággal szolgál, amelyeket sorra tárnak fel szakértőink. Ezúttal a követelés elévülésével, illetve az ingatlanvásárlással kapcsolatos passzusokra hívjuk fel a figyelmet, amelyek ismerete nélkül hatalmas veszteség érheti az embert.

Folyamatosan érkeznek olvasóinktól arra vonatkozó kérdések, hogyan úszhatja meg egy társaság ügyvezetője, hogy sokszorozódjon a járulékfizetési kötelezettsége, ha különböző jogviszonyokban látja el a feladatait. Cikkünkben példákön keresztül mutatjuk be, mit lehet tenni, hogy ne kerüljön sor az ügyvezető többes jogviszonyának megállapítására egy foglalkoztatón belül.

Az Európai Unió Bírósága több olyan ítéletet hozott a közelmúltban, melyek alapvetően érintik az általános forgalmi adó alanyainak adólevonással, illetve az adómentességhez való jog gyakorlásával kapcsolatos felelősségét. Tapasztalatok szerint az adóalanyoknak jelentős nehézséget okoz az objektív körülmények megállapítása, illetve megítélése, pedig azok közvetlenül kihatnak az adólevonási jog, az adómentesség gyakorolhatóságára.

Másik cikkünkben arra a kérdésre keressük a választ, hogy mit kell tenni, ha az adózó az előlegről szóló számla kiállításakor még alanyi áfamentes volt, a vég számla elkészítésének időpontjában pedig már áfaalany. Levezetjük az általános forgalmi adóról szóló törvényből eredő következtetést.

Mik az egyenlőtlen munkaidő-beosztás, az osztott és osztatlan napi munkaidő, a kötetlen és a rugalmas munkarend szabályai? Milyen lehetőségei és korlátai vannak a munkáltatónak? – sorjáznak az ehhez hasonló kérdések munkajogász szakértőnk felé. Cikkünkben összefoglaltuk, milyen szabályokat kell betartaniuk azoknak a munkáltatónak, amelyek nem hétfőtől péntekig tartó időszakban, napi nyolcórás munkaidőben foglalkoztatják munkavállalóikat.

Nem dőlhetnek hátra nyugodtan a karosszékekben azok a cégvezetők, akiknek a vállalkozását látszólag nem terheli az újonnan bevezetett közteher, a reklámadó. Jelen ismereteink szerint ugyanis azoknak is bevallást kell készíteniük, akiknek egyelőre nulla forint adót kell fizetniük.

Sokan azt hiszik (még némelyik könyvelő is), hogy a kisadózó vállalkozások tételes adója olyan egyszerű, hogy nem lehet tévedni benne. Pedig lehet, és sokba is kerül. A katás, illetve a katástól számlát befogadó vállalkozásokat figyelmeztetjük, milyen csapdákra kell felkészülniük.

Számla, nyugta: amit az új szabályokról tudni kell

Mit jelent az NGM legújabb számlarendelete, mi a teendője az adózóknak? Segítünk a bonyolult szabályok helyes értelmezésében.

Az adórendszerrel szemben számtalan követelmény megfogalmazható. Az adózási környezet szempontjából meghatározó az adóbeszedés hatékonysága, a felmerülő ad-

minisztrációs költségek, illetve az adózási szabályok és eljárások egyszerűsége. Anélkül, hogy az egyébként igen sokrétű és bonyolult témát részletesebben vizsgálnánk, az új számlázási rendelet kapcsán felvethető a kérdés, hogy az adminisztráció bonyolításával, illetve az új pénztárgépes szabályozás éven keresztüli, igény szerinti módosításain túl az újabb rendelet, illetve a számítógépes számlázó programok adóhatóság felé való bejelentése mennyiben szolgálja az adóbeszedési hatékonyság javítását, ugyanis e téren jelentősebb visszaélések nemigen ismertek.

Mindenesetre a Nemzetgazdasági Minisztérium közleménye szerint „a gazdaság fehéritésének következő lépését jelenti a Nemzetgazdasági Minisztérium új rendelete, amely a számlázó programok iránt támasztott követelményeket és a számlák formai ismérveit foglalja egyértelmű jogszabályba. E rendelet megalkotását a pénztárgépekkel és taxaméterekkel szemben támasztott új követelmények és informatikai lehetőségek együtt tették időszerűvé. A rendelettel megnyílt a lehetőség az elektronikus nyugtadásra is.”

A Magyar Közlönyben 2014. június 30-án közzétett, a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet (továbbiakban: számlarendelet) a szakembereket is váratlanul érve már 2014. július 1-jén hatályba lépett. Az első félreértés már a megjelenés napján felmerült, amikor is elterjedt, hogy júliustól büntetés jár a régi pénztárgépeseknek, azaz július 1-jétől nem működhetnek a régi típusú kaszások. Ennek az alapját az szolgáltatta, hogy a számlarendelet 1. § (4) bekezdése szerint „a pénztárgéppel kiállított nyugta adóigazgatási azonosítására való alkalmasságának feltétele, hogy a pénztárgép megfeleljen a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló rendeletben meghatározott feltételeknek”.

Az adóhatóság már másnap cáfolta a rendelet előző, szó szerinti értelmezését, mely szerint „a hagyományos pénztárgépek üzemeltetése tekintetében továbbra is a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet (a továbbiakban: pénztárgép-rendelet) átmeneti rendelkezéseiben foglaltakat kell irányadónak tekinteni. Tehát a pénztárgép-rendeletben meghatározott feltételek teljesítése mellett a hagyományos pénztárgépek 2014. július 1-jét követően is üzemeltethetők.” Egy nappal később (július 3-án) a NAV újabb értelmezéssel segítette az eligazodást:

„Számítógéppel előállított nyugtának minősül az elektronikus vagy papír alapon kibocsátott, számítógéppel előállított nyugta. Ugyanakkor pénztárgéppel előállított nyugtáról akkor beszélhetünk, ha azt hagyomá- ▶

nyos (elektronikus naplóval rendelkező, illetve elektronikus naplóval nem rendelkező) pénztárgéppel vagy online pénztárgéppel állították elő. Tehát a számítógéppel készített nyugta és a pénztárgéppel készített nyugta nem ugyanaz. Fentiekből következően az az adóalany, aki a 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 1. számú melléklete alapján nyugtaadási kötelezettségének kizárólag pénztárgéppel tehet eleget, a pénztárgépes nyugta helyett számítógépes nyugtát nem bocsáthat ki.”

Az új számlarendelet a már 1995 óta élő rendelet helyébe lépett, és három tárgykört szabályoz részben újra:

- a nyomtatvány felhasználásával kibocsátott nyugtát és számlát,
- a számlázó programmal előállított számlát,
- a számítógéppel előállított nyugtát.

Az előzőek közül a legjelentősebb változás a számlázó programokkal kapcsolatos.

Az adózók nyomon követésének és adminisztrációjának új szabálya, hogy külön be kell jelenteni az adóhatóságoknak a számlázó programok nevét, s aki a jelenlegi számlázó programot szeretné használni 2014. október 1-je után is, annak november 15-ig be kell jelenteni az adóhatóságnak a programmal kapcsolatos további adatokat, úgymint

- a számlázó program azonosítóját,
- fejlesztőjének nevét, adószámát,
- értékesítőjének, rendelkezésre bocsátójának nevét, adószámát,
- a beszerzésének, használata megkezdésének, saját fejlesztés esetén a rendeltetés-szerű használatbavételének időpontját, illetve
- a használatból való kivonás időpontját.

Ha az adózó idén október elseje után szerez be vagy vesz használatba számlázási programot, illetve vesz igénybe online számlázási szolgáltatást, akkor 30 napon belül be kell jelentenie az adatokat az adóhatóságnak. Aki már most is használ ilyet, annál a határidő november 15-e.

Arra is figyelni kell, hogy külön adatszolgáltatás vonatkozik a számlázó programokra és külön az online számlázó rendszerekre, bár a rendelet fogalmi meghatározása szerint az online számlázó rendszer is számlázó program (számlázó program: számla kibocsátására alkalmas számítástechnikai program, programfunkció, programmodul, ideértve az online számlázó rendszereket is [2. §]).

Online számlázó rendszer esetében is be kell jelenteni a szolgáltatást nyújtó nevét, adószámát, igénybevétel időpontját, de kérdéses, hogy ha az online rendszer rendelkezik papír alapú funkcióval is, akkor a

számlázó programokra vonatkozó adatszolgáltatás is vonatkozik-e rá.

Továbbra is érvényes, hogy a számlázási programhoz a fejlesztőnek dokumentációt kell készíteni. A számlázási program nem rendelkezhet olyan funkciókkal, amelyek nem szerepelnek a program dokumentációjában. Ha a számlázó program funkciói megváltoznak, akkor a dokumentációt frissíteni kell, illetve a használnak a program dokumentációját meg kell őrizni, a program által kibocsátott számlában áthárított adó megállapításához való jog elévüléseiig. Ez érvényes a program valamennyi kiegészítésére, illetve módosítására is. Ebből következik, hogy a dokumentációkat verziószámonként kell őrizni, de lehet elektronikusan is. Tehát, ha több éven keresztül használunk egy programot, akkor akár egy évtized is lehet az őrzés ideje.

Az új adminisztratív lépés akár százezer nagyságrendű bejelentési kötelezettséget jelenthet, és feltehetően több évnek kell eltelni, hogy össze lehessen mérni az ezzel kapcsolatos adminisztrációs időt és a potenciálisan megtakarított adóforintokat.

A Magyar Könyvelők Országos Egyesülete azon az alapon tiltakozott többek közt az új számlarendelet ellen, hogy ezzel a szabályozás tudatosan szegte meg az áfa irányelvet, amely előírja, hogy az adóhatóság ellenőrzési hatáskörének, valamint az adóalanyok jogainak és kötelességeinek egyformán kell érvényesülniük, függetlenül attól, hogy az adóalany a papíralapú vagy az elektronikus számlázást választja-e. A tömbös számlázásnál ugyanis nincs adózo-i bejelentés, viszont a szoftveres számlázásnál – amivel elektronikus számla bocsátható ki – lenne. Véleményük szerint az új számlázási rendelet növeli az adminisztrációt és csökkenti az ország versenyképességét, és nem jár gazdasági haszonnal az sem, hogy több százezer számlázó program használatát jelentik be vagy ki a vállalkozások.

Szolnoki Béla adószakértő, könyvvizsgáló

Lakást vásárol? Adósa van? Óriásit bukhat, ha nem figyel az új Ptk.-ra!

Nem szabad hagyatkoznunk a régről bevéssé vált szabályokra. Az új polgári törvénykönyvből (Ptk.) ezúttal a követelés elévülésével, illetve az ingatlanvásárlással kapcsolatos passzusokra hívjuk fel a figyelmet, amelyek ismerete nélkül hatalmas veszteség érheti az embert.

Az új Ptk. hatályba lépése előtt, ha tartozott nekünk valaki, elég volt igazolni, hogy öt éven belül fizetési felszólítást küldtünk neki, így az elévülés máris megszakadt és az öt éves elévülés újból kezdődött. A 2014. március 15-én hatályba lépett Ptk. szerint egy egyszerű felszólítás már nem elég az elévülés megszakításához.

Új szabályok az elévülésben

A követelések elévülési ideje nem változott, 5 év maradt az új Ptk. szerint is, viszont jelentősen változtak az elévülés megszakadásának szabályai. Amíg a régi Ptk. szerint elegendő volt az adós felszólítása, ezentúl az elévülési idő megszakításához a kötelezett szembeni bírósági eljárásra lesz szükség. Ez történhet fizetési meghagyás kibocsátása vagy klasszikus polgári peres eljárás útján.

További követelménye az elévülés megszakadásának, hogy az így megindított eljárásnak érdemben és jogerősen le kell zárulnia. Amennyiben a peres eljárás bármely okból megszűnik – például a felperes eláll a keresettől –, akkor azt úgy kell tekinteni, mintha nem is indítottunk volna pert. Ezeket a szabályokat azonban csak a Ptk. hatálybalépése után keletkezett ügyletekre kell alkalmazni, azaz a 2014. március 15-e előtt megkötött szerződések, kölcsönszerződések elévülési ideje még megszakítható fizetési felszólítással.

Ptk. 6:22. § [Elévülés]

(1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a követelések öt év alatt évülnek el.

(2) Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik.

(3) Az elévülési idő megváltoztatására irányuló megállapodást írásba kell foglalni.

(4) Az elévülést kizáró megállapodás semmis.

6:25. § [Az elévülés megszakítása]

(1) Az elévülést megszakítja

a) a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése;

b) a kötelelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség;

c) a követelés kötelezzel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy

d) a követelés csodeljárásban történő bejelentése.

(2) Az elévülés megszakításától vagy az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezésétől az elévülés újból kezdődik.

(3) Ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést a kötelelem megegyezéssel való módosítása és a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

Ingatlan adásvételi szerződés esetén a lakásban lakó házastárs, bejegyzett, regisztrált házastárs hozzájárulását is kérni kell.

Az ingatlan adásvételi szerződés megkötése után gyakran szembesül azzal a vevő, hogy az újonnan vásárolt ingatlanba az eladón kívül más személyek, cégek vannak bejelentve. A szerződésbe minden esetben bele kell foglalni az eladó szavatossági nyilatkozatát arról, hogy gondoskodik ezen magánszemélyek kijelentkezéséről, illetve a társaságok székhely, fióktelep, telephelyének módosításáról. Az új Ptk.-nak a családjogi részében elrejtett szabálya azonban egy olyan, ingatlan-nyilvántartáson kívüli jogot hoz létre, amely megakadályozhatja azt, hogy a vevő birtokba vegye új lakását.

A jogeset szerint férj és feleség már nem volt túl jó viszonyban, és kizárólag a férj nevén lévő lakást a férj adásvételi szerződéssel eladta. A feleség erről nem tudott, ráadásul életvitelszerűen élt a lakásban. Ebben az esetben a Ptk. alapján a lakás új vevője nem tud birtokba kerülni, mert a feleséget olyan erős használati jog védi, amely szerint akár élete végéig is a lakásban élhet.

Sőt, a törvény szerint az sem szünteti meg a feleség lakáshoz fűződő használati jogát, ha a házasságot felbontják, de a feleség a lakásban marad.

A családjogról szóló fejezet 4:77-es szakasza (3) bekezdése biztosítja a házastárs, regisztrált élettárs, bejegyzett élettárs számára a használati jogot, amely megakadályozhatja a vevő beköltözését, birtoklását:

4:77. § [A közös lakással való rendelkezés korlátai]

(1) A házastársak közös jogcíme alapján lakott lakás használatáról az életközösség fennállása alatt, és annak megszűnésétől a lakáshasználat rendezéséig a házastárs a házastársával együttesen vagy házastársa hozzájárulásával rendelkezhet. A hozzájárulást vélelmezni nem lehet.

(2) A házasság felbontása vagy a házassági életközösség megszűnése önmagában nem szünteti meg annak a házastársnak a használati jogát, aki a lakást a másik házastárs jogcíme folytán használja.

(3) A házastárs az életközösség fennállása alatt, és annak megszűnésétől a lakáshasználat rendezéséig a kizárólagos jogcíme alapján használt lakással sem rendelkezhet házastársa hozzájárulása nélkül olyan módon, amely házastársának vagy a lakásban lakó kiskorú gyermeknek a lakáshasználatát hátrányosan érintené.

A fentiek alapján tehát, amennyiben adásvételi szerződést kötünk, az eladónak a szerződésben ki kell jelentenie, hogy nincs olyan feleség, élettárs, aki a 4:77 szakasz alapján

lakhatna a lakásban. Amennyiben van feleség vagy élettárs, akkor a férjet, mint kizárólagos tulajdonost kötelezni kell arra, hogy mutasson be egy lakáshasználatról szóló szerződést vagy nyilatkozatot, amelyben a feleség kijelenti, hogy nem lakik a lakásban, az abban való életvitelszerű tartózkodásra nem tart igényt.

**dr. Szeiler Nikolett ügyvéd,
adótanácsadó**

Ügyvezető több lovon – így úszható meg a járulék többszöröződése

Gyakori, hogy az ügyvezetők e tevékenységüket és más feladataikat különböző jogviszonyban látják el, emiatt a szükségesnél nagyobb lesz a járulékfizetési kötelezettségük. Összefoglaltuk, hogyan előzhető meg a terhek többszöröződése.

Az 1997. évi LXXX. törvény, azaz a Tbj. alapján az ügyvezetői tevékenység társadalombiztosítási szempontból munkaviszonyban, társas vállalkozói jogviszonyban vagy választott tisztségviselői jogviszonyban látható el.

A Tbj. külön rendelkezik a több egyidejű biztosítási jogviszonyokról, és ez esetben fizetendő járulékokról. Ennek egyik klasszikus esete, ha az egyéni vállalkozó, vagy a társas vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban is áll.

Érdemes tanulmányozni a NAV társas vállalkozókról szóló 2014. évi tájékoztatóját, amely többek között a társas vállalkozások vezető tisztségviselőinek többszörös jogviszonyára is kitér.

A NAV társas vállalkozókról szóló 2014. évi tájékoztatója többszörös járulékfizetést állapít meg arra az esetre, ha a munkaviszonyban, illetve megbízásban ellátott ügyvezetés mellett valaki egyéb személyes közreműködést is folytat. Erre vonatkozóan a NAV tájékoztatójából hozok példákat:

„Egy adótanácsadói feladatokat ellátó kft. ügyvezető tagja munkaviszonyban végzi a vezető tisztségviselői feladatokat, és egyidejűleg tanácsadói munkát is végez, melyet nem munkaviszonyban vagy megbízásos jogviszonyban lát el. Ebben az esetben a tag „többszörös jogviszonyban” állónak minősül, vagyis a vezető tisztség tekintetében munkaviszonyban, a személyes közreműködésre tekintetében társas vállalkozóként lesz biztosított.”

„Könyvelési feladatokat ellátó kft. egyik

tagja megbízásos jogviszonyban havi 20 ezer forint díjazással végzi a vezető tisztségviselői feladatokat, és egyidejűleg könyvelési munkát is végez, melyet nem munkaviszonyban/megbízásos jogviszonyban lát el. Ebben az esetben a tag ugyancsak „többszörös jogviszonyban” állónak minősül, a személyes közreműködésre tekintettel társas vállalkozóként lesz biztosított, de a vezető tisztség tekintetében már nem válik társas vállalkozóvá, és ebben az esetben a vezető tisztség megítélésakor a Tbj. 5. § (2) bekezdését kell alkalmazni.”

Nemcsak az egy foglalkoztatóval fennálló többszörös jogviszony eseteit állapítja meg a NAV a fenti esetekben, hanem a többszörös jogviszony miatt a nagyobb közteher-fizetési kötelezettséget is. A többszörös jogviszony fennállását lehet tovább fokozni is, ennek klasszikus példái a tájékoztatóból az alábbiak:

„A kft. tagja a vezető tisztségviselői megbízásban végzi, mellette személyesen is közreműködik a társaságban (nem munkaviszonyban és megbízásban), és más cégnél heti 36 órás munkaviszonyban is áll. Itt is a többszörös jogviszony esete áll fenn, a személyes közreműködésre tekintettel a tag társas vállalkozónak minősül, a vezető tisztség tekintetében a Tbj. 5. § (2) bekezdését kell alkalmazni, a másik cégnél pedig a munkaviszonyra vonatkozó szabályok az irányadók.”

„A kft. tagja személyesen közreműködik a cégben, melyet nem munkaviszonyban, illetve megbízásban végez, ezen felül ellátja az ügyvezetést megbízásban, és mellette egyéni vállalkozó. Ekkor is a többszörös jogviszony esete áll fenn, a személyes közreműködésre tekintettel a tagot társas vállalkozónak kell tekinteni, az ügyvezetés tekintetében a Tbj. 5. § (2) bekezdésre kell figyelemmel lenni, valamint az egyéni vállalkozóra vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell. Mivel az egyéni vállalkozó egyidejűleg társas vállalkozói jogviszonyban áll, főszabály szerint az egyéni vállalkozásában lesz főfoglalkozású, és a járulékfizetési alsó határ után itt kell a járulékokat megfizetni, társas vállalkozóként a járulékalap a tényleges személyes közreműködésre tekintettel kifizetett (juttatott) összeg.”

Mit lehet tenni, hogy ne kerüljön sor az ügyvezető többszörös jogviszonyának megállapítására egy foglalkoztatón belül?

Munkaviszony

A munkaviszony írásba foglalt munkaszerződéssel jön létre. A munkaszerződésben a feleknek meg kell állapodniuk a munkavállaló alapbérében és munkakörében. A felek között létesített munkaviszonyon belül a ►

felek többes munkakört is meghatározhatnak. Ezt a típusú feladatellátást kapcsolt munkakörnek nevezzük. Sem a korábbi, sem a jelenleg hatályos munka törvénykönyve nem zárja ki a munkaviszony keretében történő két vagy több munkakör ellátását, azaz a kapcsolt munkakört. A kapcsolt munkakörrel rendelkezik a Legfelsőbb Bíróság Mfv.E.10.624/2004/1. számú végzése is.

A fenti példánál maradva kapcsolt munkakörben ellátható a kft.-ben az ügyvezetői feladat és egyidejűleg a tanácsadói feladatok is. Figyelni kell azonban arra, hogy a kapcsolt munkakörben ellátandó feladatokat részletesen fel kell sorolni a munkaköri leírásban.

Megbízás

A megbízási szerződés két alanya a megbízó és a megbízott. Megbízási szerződés alapján a megbízott ellátja a megbízó által rábízott feladatot. A megbízás keretében nemcsak egy feladat látható el. A megbízás kiterjedhet az ügyvezetői feladatokon túl a társas vállalkozáshoz kapcsolódó egyéb tevékenységre is. Mindezek alapján – a „többes” jogviszony elkerülése érdekében – a megbízott és a megbízó egy megbízási szerződésben rögzítheti az általa ellátandó feladatokat, azaz az ügyvezetői tevékenység ellátását és a társasághoz kapcsolódó egyéb feladatokat is. A fenti példát alapul véve, az ügyvezetői feladatok és a társaság könyvelése egy megbízási szerződésbe foglalható.

A megbízás során figyelemmel kell lenni az alábbiakra:

- Ha a vezető tisztségviselői feladatokra megbízás, azaz választott tisztségviselés keretében kerül sor, akkor a Ptk. alapján a vezetői megbízás öt évnél hosszabb időre nem szólhat.

- A megbízási szerződés ne minősülhesen színlelt szerződésnek, azaz munkaszerződés helyett nem lehet megbízási szerződést kötni.

dr. Radics Zsuzsanna
társadalombiztosítási szakértő

Elvárható gondosság – így védje ki a NAV megállapításait!

Homályban tapogatóznak az adózók, amikor az adóhatóság elmarasztaló határozatai során arra hivatkozik, hogy üzleti partnereik ellenőrzésekor nem az elvárható gondossággal jártak el. Ennek kritériumairól ugyanis nincs hivatalos útmutató, ezért sokan a bíróságokon keresik igazu-

kat; a perek elhúzóda vizont pénzügyileg is tönkretelheti őket. Összefoglaltuk, hogyan előzhetők meg az ilyen szituációk.

Az Európai Unió Bírósága több olyan ítéletet hozott a közelmúltban, melyek alapvetően érintik az általános forgalmi adó alanyainak adólevonással, illetve az adómentességhez való jog gyakorlásával kapcsolatos felelősségét. Tapasztalataim szerint az adóalanyoknak jelentős nehézséget okoz az objektív körülmények megállapítása, illetve megítélése, pedig azok közvetlenül kihatnak az adólevonási jog, adómentesség gyakorolhatóságára. A kialakult jogbizonytalanság – melyet tovább fokoz, hogy az adóhatóság a mai napig nem adott ki olyan hivatalos állásfoglalást, amely egyértelművé tenné az adóalanyoktól elvárható gondosság kritériumait – gátolja a kereskedelmi kapcsolatok kialakulását, folyamatoságát, és ezáltal a gazdasági növekedést, fejlődést, továbbá súlyosan veszélyezteti az áruk és szolgáltatások szabad áramlásának elvét, mely az unió egyik alapintézménye.

Az említett objektív körülmények megállapítása és mérlegelése kapcsán még közel sem beszélhetünk kialakult jogalkalmazási gyakorlatról, és ez bonyolultabb megítélésű tényállások esetén könnyen előidézhetheti azt a nem kívánt helyzetet, hogy az adóhatóság rendkívül hosszúra nyúlt (akár évekig tartó) vizsgálata során a jogértelmezés határmezsgyéjén elhelyezkedő szituációkat a maga (és természetesen a költségvetés) javára értelmezve kíván adókülönböt megállapítani, és az adózó visszaigényléshez való jogát megtagadni. Az adóellenőrzést pedig gyakran még inkább elhúzódo bírósági eljárás követi, melynek végén (jó esetben) arra számíthat az adóalany, hogy az adóhatóságot új eljárásra utasítják, mely megismételt ellenőrzés sok esetben nem jelent megnyugvást az adózónak, mivel az adóhatóság még elszántabban törekszik az igazát alátámasztani.

Az esetek jelentős részében a jóhiszemű joggyakorlásra törekvő adózók ügyeiben elérhető a javukra szóló döntés (bár kivételek azért ebben a körben is bőven sorolhatóak). Ekkorra azonban – és a valós veszélyt sokkal inkább ez rejti – az elhúzódo vizsgálat (mely sokszor egyben az adózó által visszaiigényelt adó visszatartását is jelenti) pénzügyileg, gazdaságilag, morálisan ellehetetleníti a vállalkozásokat.

Fontos, hogy az eskalálódó jogvita elkerülése érdekében az adóalanyoknak nem elegendő jóhiszeműsége tudatában passzívan várni, hogy az adóellenőrzés során a javára szóló döntés szülessen. Az elhúzódo ellen-

őrzés, és az adóalany számára kedvezőtlen adóhatósági, esetlegesen bírósági döntések elkerülése érdekében az adóalanyoknak aktívan kell fellépnie, és még jóval az előzőek szerinti eljárások megkezdődése előtt, a kérdéses gazdasági eseményekkel egyidejűleg kell beszereznie, rögzítenie és megőriznie azokat az adatokat, tényeket, melyek már egy adóvizsgálat kezdeti szakában a javára mozdíthatják el a mérleg nyelvét.

Az áfatörvénynek a 2012. évi CLXXVIII. törvény 134. §-ával beiktatott, 2013. január 1-jétől hatályos 168/A §-a előírja, hogy a számla eredetének hitelességét olyan üzleti ellenőrzési eljárással kell alátámasztani, amely a számla és a termékértékesítés vagy a szolgáltatásnyújtás között megbízható ellenőrzési kapcsolatot biztosít. Tapasztalaink szerint sok adóalany készített olyan eljárási rendet, mely formailag megfelel az idézett jogszabályi kívánalmaknak, azonban célszerű ezeket a protokollokat úgy megszerkeszteni, hogy az alkalmazásukkal beszerzett információk később egy adóhatósági ellenőrzés során is felhasználhatóak legyenek annak bizonyítására, hogy az adózó mindent megtett annak érdekében, hogy ne váljon adóelkerülés részesévé.

Ezen elvárásnak megfelelő szabályzatok rendszerezik a gazdasági események szervezése, megvalósítása során felmerülő leggyakoribb kockázati tényezőket, melyek konkrét megvalósulási formájukban olyan objektív körülményekké válhatnak, melyek mérlegelésével megállapítható lehet, hogy a kérdéses adóalany tanúsította-e az adólevonási/adómentességi jog gyakorlásához szükséges magatartást, kellő gondosságot. Megfogalmazzák azokat a lépéseket is, melyek alkalmasak lehetnek annak kizárására, hogy az adóalanyok tudtukon és szándékukon kívül akár a belföldi beszerzéseik, akár a Közösségen belüli értékesítéseik során adóelkerülés, adójogi visszaélés részeséivé váljanak.

Az említett protokollnak álláspontom szerint két alapvető követelménynek kell megfelelnie. Először is a különböző információforrásokból származó tényeket, körülményeket (például a partner közönségi adószámának lekérdezését, a belföldi összesítő nyilatkozatok összevetését stb.) úgy kell rögzíteni, hogy azok adattartalma, illetve az egyes ellenőrzési cselekmények pontos időpontja utólag akár kívülálló személyek (például az adóhatóság) által is megállapítható legyen. Az ezzel kapcsolatos információhordozókat az adómegállapításhoz való jog elévüléséig meg kell őrizni.

dr. Juhász Péter, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ►

AJÁNLÓK:

Munkaidő-beosztás: amit megtehet a munkáltató, és amit nem

Mik az egyenlőtlen munkaidő-beosztás, az osztott és osztatlan napi munkaidő, a kötetlen és a rugalmas munkarend szabályai? Milyen lehetőségei és korlátai vannak a munkáltatónak? Összefoglaltuk.

A munkarend egy adott munkavállalóra irányadó beosztási szabályt jelent, ez alapján készül el a konkrét munkaidő-beosztás. A munkarend általában kötött, azaz ilyen esetben a munkaidő-beosztásának joga a munkáltató hatáskörébe tartozik. A munkáltató a munkaidőt az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményére, valamint a munka jellegére figyelemmel osztja be. Figyelembe kell vennie továbbá a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlásra vonatkozó kötelezettséget, és azt is, hogy a munkaidő beosztása a munkavállaló számára nem járhat aránytalan sérelemmel.

Főszabályként a munkáltató hétfőtől péntekig osztja be a munkaidőt, szombaton és vasárnap a dolgozó heti pihenőidejét tölti. Ezt nevezzük általános munkarendnek. Ebben az esetben a munkavállaló a munkarend szerinti munkanapokra eső munkaszüneti napokon (például húsvéthétfőn) is mentesül rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól.

A munkáltató azonban ettől eltérően is beoszthatja a napi munkaidőt. Ennek során vagy a munkaidőt osztja be egyenlőtlenül az egyes munkanapokra, vagy a heti pihenőnapokat. Ilyen egyenlőtlen munkaidő-beosztásra kizárólag munkaidőkeret vagy elszámolási időszak alkalmazása esetén van lehetőség. Egyenlőtlen munkaidő-beosztás csak a munkavállaló hozzájárulásával alkalmazható, a munkavállaló várandóssága megállapításától a gyermek hároméves koráig, a gyermekét egyedül nevelő munkavállaló esetén gyermeke hároméves koráig, továbbá a munkaviszonyra vonatkozó szabályban meghatározott egészségkárosító kockázat fennállásakor.

Dr. Hajdu-Dudás Mária, munkajogász

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/munkaido>

Reklámadó: lehet, hogy a cégének is fizetnie kell! Itt vannak a részletek!

Miközben bővíti a legújabb külön teherre kötelezettek körét és az adó alapját a reklámadóról szóló törvény, csapdahelyzetbe

szorítja azokat is, akiknek egyelőre nulla forint az adójuk. Bevallást ugyanis nekik is kell készíteniük, ami a jövőre nézve „terhelő” lehet.

2014. június 17-én jelent meg a Magyar Közlönyben a reklámadóról szóló 2014. évi XXII. törvény. Különös jogi megoldást találunk a július 4-én az Országgyűlés által elfogadott ugyanolyan tárgyú törvényben, ami kissé hasonlít a népmese körülményeire, nevezetesen arra, hogy egyszerre vigyen is ajándékot, meg nem is az ajándékozó, azaz a törvény nyelvén fogalmazva legyen is, meg ne is hatályos törvény. Arról van szó ugyanis, hogy az aláírás előtt álló törvény kimondja: nem lép hatályba a korábban már megjelent reklámadó törvény 8. §-a. Ez pedig pontosan arról szól, hogy a kihirdetést követő 31. napon lép hatályba a 2014. évi XXII. törvény, azaz július 18-án. Ebből adódóan, ha az új törvény megjelenik eddig, akkor elmondható, hogy volt is a közlönyben törvény a reklámadóról, meg nem is. Ehhez hasonlóra talán a nyolcvanas években volt példa, igaz, akkor alacsonyabb szintű jogszabályt kellett hiányosságok miatt gyors rendeletalkotással idő előtt korrigálni.

Miben is különbözik elődjétől a kihirdetésre váró új törvény? A korábban elfogadotthoz képest jelentősen szigorítja, illetve tágítja a kötelezettségeket. Az adóalanyok körét egyrészt kiterjeszti a reklám megrendelőjére is, és ezzel bezárul a kör, hiszen vagy a megrendelő, vagy a reklám közzétevője lesz az adó alanya. Az új törvényben a reklámadó alanya minden megrendelő, kivéve a személyi jövedelemadó törvény szerint egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemélyt. A korábbi értelmezési viták alapján a szakértők úgy vélik, hogy a kivételi körbe a magánszemélyek politikai reklámja értendő, bár ez tételesen sehol, így az indoklásban sem szerepel.

Szolnoki Béla adószakértő, könyvvizsgáló

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/reklamadovaltozas>

Előlegszámla, végszámla: ez a szabály

Mit kell tenni, ha az adózó az előlegről szóló számla kiállításakor még alanyi áfa-mentes volt, a végszámla elkészítésének időpontjában pedig már áfaalany? Levezettük az általános forgalmi adóról szóló törvényből fakadó következtetést.

Egy minap kapott kérdés készített jelen cikk megírására. A kérdés lényege a következőkben foglalható össze: miként kell kiállítani a

teljesítéskori végszámlát, ha az érintettre ekkor már nem vonatkozik az alanyi adómentesség, de ezt megelőzően, amikor előlegfizetés és előlegszámla kibocsátása történt, még vonatkozott rá? Továbbá: kell-e, kellett volna-e ezzel összefüggésben az előleget visszafizetni, illetve az előlegszámlát érvényteleníteni, vagy más ok miatt helyesbíteni azt? Mivel a kérdéssel érintett téma közérdekűdésre tarthat számot, másrészt – legalábbis tudomásom szerint – nincs ebben mindenki számára elérhető adóhatósági jogértelmezés, ezért gondoltam válaszádra ezt a formát.

Mielőtt a dolog érdemére térnék, előljáróban egy esetleges félreértést kell eloszlatnom. Létezik ugyanis egy publikus adóhatósági tájékoztató az előleg majdani teljesítéskor történő figyelembevételéről, ami azonban még az általános áfa kulcs változása kapcsán született (lásd a „Tájékoztató az általános forgalmi adó általános mértékének 2012. január elsejétől hatályos változásáról” címmel, 2012. január 5-én közzétett tájékoztatót, amely a NAV honlapján jelenleg is elérhető). Az abban foglalt végkövetkeztetést, mely szerint az előlegre és a fennmaradó összegre különböző adómérték alkalmazandó, mindazonáltal nem lehet analógiaként jelen ügyre vonatkoztatni amiatt, hogy az érvényét szigorúan az ahhoz kapcsolt átmeneti rendelkezésekből merítette.

dr. Csobánczy Péter, jogász

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/elolegszamla>

Katások! Ezekre a csapdákra muszáj figyelni

Sokan azt hiszik (még némelyik könyvelő is), hogy a kisadózó vállalkozások tételes adója olyan egyszerű, hogy nem lehet tévedni benne. Pedig lehet, és sokba is kerül. Ön is katás? Esetleg katástól fogad be számlákat? Segítünk, hogy elkerülje a csapdákat.

Több évtizednyi gyakorlattal – benne „apehos” múlttal – rendelkező könyvelőirodát vezető ismerősöm mesélte, hogy egyéni vállalkozó ügyfelét próbálta tavaly rábeszélteni a kata választására, ecsetelve annak minden előnyét.

Az érintett hallani sem akart róla, sőt, még 2014-ben sem adta be a derekát, mondván: várjanak legalább még egy évet a választással. Akkorra – mondta a vállalkozó – már lesz néhány lezárult ellenőrzés, kialakul az adóhatósági gyakorlat a kérdésben, állásfoglalásokat tesznek majd közzé. Ezekből majd kiderül, tényleg olyan egyszerű és előnyös-e a dolog. ►

Az iroda minden munkatársa a „betegesen óvatos” Feri bá’ aggályain kuncogott. Hiába, ha valaki ellensége a saját pénzének, azon nem lehet segíteni!

Aztán idén májusban „lebukott” az első arany szívű katás egyéni vállalkozó, aki – kétségtelenül némi ellenszolgáltatásért – hajlandó volt vállalkozó társainak sosem volt ügyletekről számlát adni, gondolván: ez még belefér, ettől még nem kell több adót fizetnie.

A következő NAV-áldozat egy kft. volt, amely alkalmazottait gyengéden rábeszélte – csak halkan fenyegetve őket kirúgással – az egyéni vállalkozói engedély kiváltására és a kata választására. Természetesen kizárólag takarékosági okokból, elvégre olcsóbb beszámolóval vállalkozókkal dolgoztatni, mintsem fizetni a közterheket a bérek után.

A krimik kedvelői biztosan tudják, hogy a történetek csúcspontja – filmen és könyvben egyaránt – az, amikor a nyomozó válaszul arra a kérdésre, hogy „hogyan jött rá”. Nos, ebben az esetben is – és e ponton bocsánatot kérünk Feri bától az iroda munkatársainak nevében is – az a kérdés, mire figyeltek fel a NAV, miért pont ezt a két vállalkozót szemelték ki tüzetesebb vizsgálatra.

Sinka Júlia,

adó- és számviteli tanácsadó

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/katasok>

Kit terhel a különbözet és a bírság? Hibás munkáltatói adó-megállapítás

Még munkáltatói adó-megállapítás során is adódhatnak hibás szja-bevallások. Hogyan kapható vissza és hogyan fizetendő be az adókülönbözet, kit terhelnek a bírságok, kinek, mi a teendője? Az Adózóna gyakorlati tanácsai munkáltatóknak és magánszemélyeknek.

A munkáltatói adó-megállapítás az adóbevallással egyenértékű, ami azt jelenti, hogy ha az adóhatóság ezzel kapcsolatban adóhiányt állapít meg, azt a magánszemélynek kell megfizetnie. A szankciók (pótlék, bírság) azonban csak akkor sújtják a magánszemélyt, ha az ő hibájából állt elő az adóhiány.

Ha a munkáltatói adó-megállapítás hibáját a magánszemély okozta, a kijavítás a magánszemély által elvégzett önellenőrzéssel történhet. Előfordulhat azonban, hogy a munkáltatói adó-megállapítás hibája a munkáltató tévedésének következménye. Ilyenkor (ha például a külföldi napidíj adómentes részének meghatározása téves számításból történt, és emiatt lett rossz az adó-megállapítás) a hibát a munkáltatónak kell helyrehozni, módosítania kell az adó-megállapítást,

de a magánszemély helyett az adót ekkor sem fizetheti meg.

Ha a magánszemély még munkaviszonyban áll, a módosítást nyilvántartásba kell venni, és egyidejűleg igazolást kell adni a módosított adó-megállapításról. Jobb esetben a tévedés miatt az adó egy része visszajár a munkavállalónak, mert azt egyszerűen ki kell számára fizetni. Ha befizetendő adókülönbözet mutatkozik, azt a következő kifizetésből kell levonni, de a levonás nem lehet több az esedékes egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett havi munkabér 15 százalékánál, még akkor sem, ha egyidejűleg az év végi elszámolás következményeként is van már levonása a magánszemélynek. Ezért a levonást további hat hónapon át lehet folytatni, míg el nem fogy. A munkáltatónak az előzőek szerint visszatérített, illetve levont adókülönbözetet a rá vonatkozó szabályok alapján kell bevallania, visszaigényelnie, illetve megfizetnie.

Surányi Imréné

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/adomegallapitas>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Öregségi nyugdíj igénylése és biztosítási jogviszonyok

Kft.-k ügyvezetője öregségi nyugdíj megállapítását és folyósítását kéri. Egyik kft.-ben az ügyvezetői feladatokat munkaviszonyban, a másik kft.-ben társas vállalkozóként (heti 36 órás jogviszony mellett) végzi. Ezen kívül más gazdasági társaságoknál választott tisztségviselő, illetve megbízási jogviszonyban biztosított. Öregségi nyugdíj igénylése esetén munkaviszonyát legalább egy napra fel kell mondani, társas vállalkozói jogviszonyának a megszüntetésére nincs szükség, mert a nyugdíj megállapításának napjától kiegészítő tevékenységű társas vállalkozónak minősül. Szeretnénk megerősítést kérni, jól gondoljuk-e a fentieket? Továbbá szeretnénk megkérdezni, hogy a megbízási, illetve a választott tisztségviselői biztosított jogviszonyait is meg kell-e szüntetni a nyugdíj megállapításához?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Az öregségi nyugdíj megállapításának feltétele, hogy az igénylő a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltse, a minimálisan szükséges szolgálati idővel – 15 év – rendelkezzen, és azon a napon, amelytől a nyugdíjat

megállapítják, ne álljon a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban.

A vonatkozó jogszabály meghatározza továbbá, hogy az öregségi nyugdíj megállapítása során a Tbj. 5. § (1) bekezdés e)-f) pontja szerinti jogviszonyban álló személy – ide tartoznak a kiegészítő tevékenységet folytatóknak nem minősülő egyéni és társas vállalkozók – esetén a biztosítási jogviszony megszűnése napjának azt a napot megelőző naptári napot kell tekinteni, amelytől kezdődően a nyugellátást megállapítják.

A fentiek alapján, ha a munkaviszony jellegű jogviszonya megszűnik, akkor az ezen jogviszonya mellett társas vállalkozóként fennálló jogviszonyát nem kell megszüntetnie a nyugellátás megállapítása érdekében, hiszen a nyugdíj megállapítása napjától a társas vállalkozói jogviszonya kiegészítő tevékenységűvé válik.

A második kérdéssel kapcsolatban arra kell felhívni a figyelmet, hogy a választott tisztségviselői jogviszony a Tbj. 5. § (2) bekezdése szerinti jogviszony, ezen típusú jogviszony fennállása tehát nem akadály a nyugdíj megállapításának.

Más a helyzet a megbízási jogviszony esetében, hiszen ez a Tbj. 5. § (1) bekezdés g) pontja alá tartozik, és a nyugellátás megállapítása során minden esetben vizsgálni kell, hogy a jogviszony alapján biztosítása fennáll-e. A megbízási jogviszony alapján munkát végző személy biztosítása akkor áll fenn, amennyiben az e tevékenységből származó járulékalapot képező jövedelem havi szinten eléri a minimálbér 30 százalékát vagy naptári napokra ennek harmincad részét.

Ha tehát a megbízási jogviszony alapján a nyugdíj megállapításának kezdő napján az adott személy biztosítása fennáll, akkor a saját jogú nyugdíjat nem lehet megállapítani.

Winkler Róbert, nyugdíjszakértő

Üzleti ajándék elszámolása

Ügyfelem üzleti partnereitől bizonyos, előre meghirdetett feltételek teljesülése esetén (termék megrendelése elért egy bizonyos értéket vagy mennyiséget) vásárlásra jogosító utalványokat kap. Ezek az utalványok általában az utalvány beváltására szerződött partnerek üzleteiben válthatók be (tehát nem az üzleti partnerünkénél), és nem konkrét termékre, hanem vásárlási értékre vonatkoznak. Üzleti partnerünkől rendelkezünk egy nyilatkozattal, mely szerint az utalványátadást terhelő – egyes meghatározott juttatásokra vonatkozó – adókötelezettségnek kifizetőként eleget tett. Ezeket az utalványokat ügyfelem sze-

retné az alkalmazottai jutalmazására felhasználni. Terheli-e adókötelezettség az ügyfelemet erre vonatkozóan, vagy mivel az utalványok után keletkezett adófizetési kötelezettséget az üzleti partner már rendezte, ezért ügyfelemnél már nem keletkezik ilyen kötelezettség? Esetleg ügyfelem is kifizetővé válik az alkalmazottakkal szemben, és újra meg kell fizetni az adóterheket? A helyes számviteli elszámolással kapcsolatban: ezeket az utalványokat az átvételkor egyéb követelésként vesszük nyilvántartásba a kifizetőtől kapott dokumentáció alapján, az utalványok kiadásakor pedig egyéb személyi jellegű kifizetésként könyveljük le, az esetleges adó- és egészségügyi hozzájárulási kötelezettséggel együtt?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az üzleti ajándék esetében lényeges, hogy azt az ajándékozó kinek/minek adta, ki/mi a megajándékozott: a magánszemély (jelen esetben a vállalkozó) vagy a cég.

Az üzleti partner nyilatkozata alapján – miszerint az egyes meghatározott juttatásokra vonatkozóan eleget tett kifizetői kötelezettségeinek – arra következtetnek, hogy az utalványokat a vállalkozó, mint magánszemély kapta a szóban forgó partnertől. (Amennyiben a cég lenne a megajándékozott, úgy a térítés nélküli átadás szabályait kellett volna alkalmazni.)

A kérdésben említett vállalkozó (magánszemély) a cége alkalmazottait szeretné jutalmazni az utalványok átadásával – azaz a cég adná a juttatást és nem a vállalkozó magánemberként –, azaz első lépésben át kell azokat a társaság tulajdonába adnia.

Mivel ezt a vállalkozó feltehetőleg ellenérték nélkül teszi, a társaság a rendkívüli bevételekkel (Szt. 86. §) szemben egyéb követelésként veszi az utalványokat névértékükön nyilvántartásba. (Amennyiben a cég által ellenszolgáltatás nélkül a magánszemélytől átvett utalványok összértéke eléri a 150 ezer forintot, illetékfizetési kötelezettség is felmerül.)

Az utalványok, mint egyes meghatározott juttatások után az üzleti partner cég a magánszemély vállalkozó részére történő átadással összefüggésben fizette meg a közterheket – aki viszont továbbadta azokat saját vállalkozása céljaira.

Ezért a kérdésben említett vállalkozásnak a munkavállalóinak történő átadással

– az szja-törvény 70. § (1a) bekezdésében (valamennyi munkavállaló számára azonos feltételekkel),

– illetőleg a (3) bekezdés a) pontjában részletezettek szerint (a minimálbér 10 százalékát meg nem haladó, csekély értékű ajándék)

adott juttatás esetében az egyes meghatározott juttatásokra vonatkozó szabályok szerint kell a közterheket megfizetni (ezek a Tao. tv. 3. számú melléklete alapján a vállalkozási tevékenységgel összefüggő kiadások, így az adóalappal szemben figyelembe vehetőek (B/3. pont)).

Abban az esetben, ha a juttatás tényleges körülményei mégsem felelnének meg az szja-törvény fentebb hivatkozott pontjaiban előírtaknak, úgy a juttatás a magánszemély és a kifizető közti jogviszonyra (jelen esetben munkaviszonyra) vonatkozó szabályok szerint adózik.

Sinka Júlia, adó- és számviteli tanácsadó

Foglalkoztatási szövetkezet

Ha foglalkoztatási szövetkezet a tagi munkavégzési jogviszonyban lévő tagját munkaadó-kölcsönzés keretében kölcsönadja, a tag jövedelmére tekintettel milyen adó- és járulékfizetési kötelezettségek állnak fenn?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A foglalkoztatási szövetkezet olyan iskolaszövetkezetnek nem minősülő szociális szövetkezet, amelynek legalább 500 természetes személy és legalább egy országos nemzetiségi önkormányzat a tagja.

A foglalkoztatási szövetkezet a hátrányos helyzetben lévő tagjai számára a munkafeltételek megteremtését elsősorban munkaadó-kölcsönzés, valamint munkaközvetítő tevékenység útján valósítja meg, amelyre a munkaadó-kölcsönzésre, a közhasznú kölcsönzőre vonatkozó, valamint a magánmunkaközvetítői tevékenység folytatásának feltételeit szabályozó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a saját tagjai tekintetében munkaadó-kölcsönzési tevékenységet láthat el.

A munka törvénykönyve 215. §-a alapján kölcsönbeadó lehet

- az az EGT-államban székhellyel rendelkező vállalkozás, amely a rá irányadó jog szerint munkaadó-kölcsönzést folytathat, vagy
- az a belföldi székhelyű, a tagok korlátolt felelősségével működő gazdasági társaság vagy – a vele tagsági viszonyban nem álló munkavállaló vonatkozásában – szövetkezet,

amely megfelel a munkatörvényben vagy az egyéb jogszabályban foglalt feltételeknek, és az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásba vette.

Mindezek alapján történő munkaadó-kölcsönzés során az alábbi fizetési kötelezettségek állnak fenn:

A munkaviszonyból származó jövedelem az alapja a személyi jövedelemadónak és a társadalombiztosítási járulékoknak.

Ez esetben személyi jövedelemadó, a 10 százalékos nyugdíjjárulék, a 8,5 százalékos egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja, valamint a foglalkoztatató által fizetendő 27 százalékos szociális hozzájárulási adó alapja a munkaviszonyból származó jövedelem, amelynek napi nyolc órás foglalkoztatás esetén el kell érnie a minimálbért. (A minimálbér havi 101 500 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum, azaz havi 118 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkás-iskola is.)

Amennyiben a feladatokat el lehet látni napi nyolc óránál kevesebb időben, akkor járulékfizetés valamint a szociális hozzájárulási adó alapjául vett jövedelem kevesebb lehet a fentiekben meghatározott minimálbérnél. A részmunkaidős foglalkoztatás esetén a nyugdíjjárulék, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék és a szociális hozzájárulási adófizetés minimális alapja a részmunkaidővel arányosítottan csökken.

A NAV tájékoztatója alapján a foglalkoztatási szövetkezet esetében azonban az egyszerűsített foglalkoztatás szabályait kell alkalmazni, ha a tagjait munkaadó-kölcsönzés keretében mezőgazdasági vagy turisztikai időnymunkára kölcsönzi ki, azzal a kitétel-lel, hogy munkáltató alatt a foglalkoztatási szövetkezetet kell érteni.

dr. Radics Zsuzsanna,
társadalombiztosítási szakértő

Családi gazdaság

Családi gazdaság vezetője az áfa hatálya alá bejelentkezett. Minden bevételi és kiadási számla az ő nevére szól. Az év végén az összes bevételt és kiadást a családi gazdaság tagjai részére felosztották. 2014-ben a családi gazdaságról szóló szerződést módosították, mely szerint a családi gazdaság vezetője a volt családi gazdálkodó (vezető) felesége lett, akinek nincs áfás adószáma (1-es alanyi mentes adószáma van). A volt családi gazdaság vezetője (áfás adószámmal rendelkezik) maradt a családi gazdaságban. Kérdéseink: kell-e a családi gazdaság új vezetőjének áfás adószámot kiváltania vagy továbbra is kiállíthatók a kimenő, illetve a bejövő számlák az áfás adószámmal rendelkező volt családi gazdaság vezetőjének a nevére? A fenti családi gazdasági szerződésben végrehajtott módosítás hatással van-e a bevételek és a kiadások év végi felosztására?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Magánszemély az őstermelői igazolvány kiállításához tett nyilatkozatát kiegészítheti a közös háztartásban élő családtagjaival tett együttes nyilatkozattal, mely szerint a mezőgazdasági őstermelői tevékenységet közös őstermelői igazolvány kiállításával kívánják folytatni.

Családtagnak minősül a magánszemély házastársa, egyenes ágbeli rokona, az örökbe fogadott, mostoha és nevelt gyermeke, valamint az örökbe fogadó, mostoha és nevelőszülője.

A közös igazolvány kiállításának egyik feltétele, hogy minden egyes családtagnak az őstermelői jövedelmére ugyanazon adózási módot kell választania (például az általános forgalmi adó, az átalányadózás, a tételes költségelszámolás tekintetében). A családi gazdálkodó a közös őstermelői tevékenységet folytatókra vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával köteles eljárni az adókötelezettsége megállapításakor.

További feltétel, hogy a közös őstermelői tevékenység időszakában a családtagok egymással nem állhatnak munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban és a segítő családtagra vonatkozó rendelkezéseket egymásra vonatkozóan nem alkalmazhatják. A közös őstermelői igazolványt annak a családtagnak a nevére kell kiállítani, akit a családtagok egybehangzóan megneveznek az együttes nyilatkozatukban. Ha a magánszemélyek közös őstermelői igazolvány alapján folytatják a mezőgazdasági őstermelői tevékenységet és költségeiket tételesen számolják el, úgy az e tevékenységükből elért bevételeiket és költségeiket létszámarányosan meg kell osztaniuk. A bevételek és költségek igazolására a közös őstermelői tevékenységben résztvevő bármelyik magánszemély nevére kiállított bizonylat egyenértékű.

Közös őstermelői tevékenység folytatása esetén elég egy nyilvántartást vezetni a bevételekről és a költségekről, ugyanakkor e tevékenységgel összefüggő adókötelezettségnek külön-külön kell eleget tenni.

Amennyiben az általános forgalmi adó tekintetében az adószámmal rendelkező tagok az őstermelői tevékenység után nem azonos adózási módot választottak, akkor az őstermelésből származó bevétel és költségek családtagok közötti egyenlő felosztására nincs

mód, a bevétel után annak kell adóznia, aki azt kézhez kapta. A bevétellel szemben csak az adózó nevére kiállított bizonylatok alapján számolható el költség.

Következésképpen, ha eltérőek az adózási módok, akkor nem lehet a közös adózási módot létszám arányában alkalmazni, sem a jövedelemadó sem az áfa tekintetében.

Juhász Tibor, okleveles nemzetközi és ellenőrzési adószakértő

Bizományosi szerződés szlovák céggel

Az egyik ügyfelem szlovák céggel bizományosi szerződést szeretne kötni, bizonyos termék behozatala céljából, amit a saját telephelyén tartana, onnan értékesítene, és havonta elszámolna a szlovák céggel az értékesítés után. Hogyan hozhatják be az árut, hogyan kell kezelni, milyen áfatartalommal? Van-e lehetőség arra, hogy csak az értékesített mennyiséggel számoljanak el havonként? Milyen számlát kell kiállítani a behozatalról, illetve az átvételről? Elkülönítetten kell kezelni a készletet? Megoldható, hogy euróban számol el és forintban értékesít?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az áfatörvény rendelkezéseinek megfelelően vevői készletnek minősül, ha a terméket a leendő beszerző a saját, vagy az általa bérlet raktárba készletezésre fizikailag betárolja, és a termék a tárolás tartalma alatt a leendő értékesítő tulajdonosi rendelkezésére áll anélkül, hogy ez idő alatt a termék használatára, egyéb módon történő hasznosítására – ide nem értve a kipróbálását és a próbagyártást – bárki jogosult lenne, továbbá a termék-értékesítés teljesítésével egyúttal – amit a termék leendő beszerzője kezdeményez – a termék fizikai kitárolása is megtörténik.

Az áfatörvény 182. §-a a vevői készletre nézve különös szabályokat állapít meg. Ennek megfelelően, ha az eladó belföldön nyilvántartásba vett adóalany az Európai Unió valamely más tagállamában vevői készletet tart fenn, köteles a vevői készlet céljára továbbított termékekről folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezetni. A mennyiségi nyilvántartásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) nyitó vevői készleten levő termékek mennyisége;

b) vevői készletre beraktározott termékek mennyisége adó-megállapítási időszakonként;

c) vevői készletből kiraktározott termékek mennyisége adó-megállapítási időszakonként;

d) záró vevői készleten levő termékek mennyisége.

A vevői készletről szóló nyilvántartást vevőnként, illetőleg tagállamonként egymástól elkülönítetten kell vezetni.

Tételes leltárral kell alátámasztani:

a) a nyitó vevői készletet a vevői készlet létesítésének napjára,

b) a záró vevői készletet a vevői készlet megszüntetésének napjára,

c) egyéb esetekben pedig a nyitó és záró vevői készletet az adóalany üzleti éve utolsó napjára – mint mérlegforduló napra – vonatkozó mennyiségi felvétellel. A leltározásra a számviteli törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Amennyiben az unió valamely más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany belföldön vevői készletet tart fenn, a tőle beszerző köteles a vevői készletből beszerzett termékekről folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezetni (áfatörvény 183. §).

Ha tehát a szlovák adóalany belföldre szállít terméket vevői készletbe, akkor nem kell Magyarországon bejelentkeznie adóalanyként. A termék vevői készletbe történő kiszállításakor nem keletkezik adókötelezettség, de természetesen a fuvarozás tényét az unión belüli termékértékesítésre vonatkozó szabályok szerint igazolni kell (például CMR).

A szlovák cég a vevői készletből való kitárolás időpontjával Közösségen belüli termékértékesítést, a bizományos vevő ugyanezen időponttal Közösségen belüli beszerzést számol el.

Amennyiben a felek az áfatörvény 58. §-a szerinti időszakos elszámolásban álapodtak meg, és az az időszak, amelyre az elszámolás vonatkozik, meghaladja az egy naptári hónapot, úgy a naptári hónap utolsó napja teljesítési időpontnak minősül.

Nagy Norbert, okleveles adószakértő, Global Tax-Office Kft.

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető